

ЛЕКЦІЯ 2

ТЕМА КЛАСИФІКАЦІЯ РОСЛИН ДЛЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРУ

План

1. Кімнатні рослини і екологія житла
2. Класифікація і групи рослин:
Декоративнолисті кімнатні рослини
Декоративноквітучі кімнатні рослини
Декоративно квітучі горшечні рослини
Кактуси
3. Групи рослин для внутрішнього озеленення

1. Кімнатні рослини і екологія житла.

1. Оздоровчі рослини.

Людина завжди оточувала себе рослинами, навіть не розуміючи, і не вникаючи при цьому, на скільки корисні є вони. У сучасних панельних будинках із залізобетону вологість повітря набагато нижча за норму - майже як в пустелі. І тут на допомогу може прийти унікальна рослина, здатна перетворити пустелю на оазис, - циперус. Він сам дуже любить вологу, тому горщик з ним ставлять в піддон з водою. Такі піддони з будь-якими вологолюбними рослинами добре мати у всіх кімнатах - вони прекрасно впливають на стан повітря. Водно-газовий обмін в приміщенні покращують антуриум, маранта і монстера.

Співробітники Американського агентства по аеронавтиці і космічним дослідженням (НАСА) з'ясували, що хлорофітум, плющ, хризантема і алое є високоефективними очисниками повітря.

Багато кімнатних рослин володіють фітонцидними (бактерицидними) властивостями. У приміщенні, де знаходяться, наприклад, цитрусові, розмарин, мирт, хлорофітум в повітрі міститься значно менше мікробів. А частки важких металів, які теж є в наших квартирах, поглинають аспарагуси.

Немає потреби говорити про те, як погано відчуває себе людина в задушливому приміщенні. Причому справа тут не в недоліку кисню як такого, катастрофічно не вистачає його негативних іонів, число яких, до речі, швидко зменшується, коли в кімнаті працює телевізор або комп'ютер. Але, виявляється, є кімнатні рослини, які виділяють такі ж іони, роблячи повітря свіжим і легким для дихання. Це хвойні бонсаї (кіпарис, туя, кріптомерія).

Бажано щоб в будинку був хоч би один кущ герані. Герань дезинфікує і дезодорує повітря. А то, що герань допомагає при головному болю і здатна виганяти з будинку злих духів і нечисть, відомо ще справдавна.

Але, мабуть, краще всього підтримує і коригує біополе людини троянда. Кущик кімнатної троянди допоможе вам позбавитися від зайвої втоми і дратівливості. Особливо ефективна дія троянди тоді, коли в тій же кімнаті

зростають базилік, острогін (естрагон) і м'ята-меліса. В цьому випадку в кімнаті буде майже цілюще повітря.

Так само рекомендується вирощувати в горщиках лук і часник. Крім того, що ці рослини дезинфікують повітря, вони ще і значно покращують сон. Особливо рекомендується мати їх в своїй спальні тим, хто схильний до різних кошмарних сновидінь. Корисно мати в своєму кімнатному садку карликовий гранат (він стимулює імунну систему людини), алое і всю ту зелень, яку із задоволенням споживаний влітку: петрушку, селеру, кинзу і кріп. Це той нормальний мінімум рослин, який бажано мати кожному, хто хоч трохи піклується про себе і своїх рідних. Якщо людина знаходиться в одній кімнаті з гипеаструмом, то він, поза сумнівом, відчуває свіжість і не піддається нервозності – це надійний помічник при стресі. Аналогічно діють і деякі інші рослини, наприклад алое, кротон, хамедорея витончена, хлорофітум, адіантум, гібіскус.

А якщо людині не вистачає упевненості в собі? Благотворний вплив кімнатного плюща, що дає вам відчуття упевненості в собі, мабуть, пов'язаний з його зовнішнім виглядом і енергетичним полем, а також із здатністю усувати токсини, що містяться в повітрі, такий же ефект надає орхідеї, папороті. Тонізуючу і м'яку дію, що бадьорить надають такі рослини, як кала, жасмин, товстянка і мініатюрна троянда. Вони розсіюють депресію і апатію. Під впливом цих рослин партнери, що охолонули один до одного, можуть, наприклад, відродити свої відчуття.

Хто б міг подумати, що цикламени випромінюють енергію, яка штовхає нас на нові ідеї, допомагає нам здолати стереотипи мислення? До подібних рослин відносяться так само гібіскус, декоративний ананас, бугенфілія і орхідея черевичок Венери. Але в цикламенів є властиві лише ним особливості: вони допомагають запальним людям впоратися з емоціями, дарують відчуття захищеності.

Для вирішення суперечок згодяться рослини, які дивним чином налаштовують людей на мирний лад, допомагаючи вирішувати конфлікти. Узумбарські фіалки, наприклад, - типові "миротворці". Апельсинові дерева, жасмин, драцена, монстера, лавр і маранта надають аналогічну дію.

Геть безініціативність! Такий девіз можна проголосити, лише якщо на столі або на підвіконні ви розставите, наприклад, бальзамін або імпатієнс, гелкфіну, мирт, хавортію, пуансеттію. Енергія антуріуму настільки велика, що навіть найбоязкіші люди під її впливом стають сміливішими.

2. Запахні рослини .

Небагато з кімнатних рослин, навіть квітучих, пахнуть. Всі кімнатні рослини вирощені в неприродних умовах. Але ті з них, які виділяють аромати, можуть викликати у нас різні відчуття, настрої, навіяти спогади. Ймовірно, не випадково, щоб додати таємничість романтичної зустрічі, зачарувати, колись давним-давно виникла «мода» прикріплювати до плаття

букетик запашних квітів. Можна скористатися не лише букетиком фіалок або лаванди, але і гілочками розмарину або мирта. Останнім часом мирт придбав особливу популярність. Багато дівчат хочуть отримати в дарунок на день народження деревце мирта, щоб опісля декілька років зрізати його запашні гілочки для гостей, яких вони запросять на своє весілля. Хоча останнім часом цей звичай зустрічається все рідше, проте мирт як і раніше залишається одним з улюблених рослин.

Квітки хойї (*Noya carnosa*, а також *Noya bells*) випускають сильний солодкий аромат, який декілька заперечує суворому виду цього плюща з його темно-зеленим шкірястим листям і м'ясистими квітками, схожими на воскові. Взимку в багатьох квартирах розцвітають гіацинти. Їх аромат як би провіщає весну. Проте, він такий сильний, що не всі можуть жити з ними в одній кімнаті. Втім, запахи, як і інші відчуття, кожною людиною сприймаються по-своєму.

Цариця квітів троянда добре знайома кожному квітникареві. Існує безліч сортів, які можна вирощувати у горщиках. Влітку краще винести рослину в сад або на балкон, в інший час воно наповнюватиме ваш будинок своїми пахощами.

Сильний і солодкий аромат гарденії, який від них виходить, цілком відповідає благородній зовнішності цієї рослини. От настільки інтенсивного запаху рекомендується містити рослину в досить просторих приміщеннях. Гарденія трохи нагадує запах жасмину. Цей красивий кущ неможливо не відмітити, навіть гуляючи в нічну пору. Проте в кімнаті він стає дуже сильним, так що може навіть викликати запаморочення. Тому краще містити жасмин у великому і добре провітрюваному приміщенні. Терпкий, строгий і трохи різкий аромат примули звучить трохи ностальгічно. Його ніяк не можна назвати неприємним, але він дуже інтенсивний. Найсильніше він стає, якщо доторкнутися до рослини. Цілий букет запахів дарують пеларгонії. Вони настільки ж всілякі, наскільки і зовнішність цієї рослини. Серед них можна зустріти аромат троянди, м'яти, лимона, мускатного горіха і ще багато і багато інших. Деякі запахи, можливо, хтось визнає неприємними, але це вже справа смаку. Особливо слід згадати сукуленти і орхідеї. Одні з них майже не володіють запахом, інші виділяють прекрасний аромат. Орхідея – дуже капризна рослина. Їй потрібні вологий, теплий мікроклімат і ретельний догляд. Щоб орхідеї квітнули довше, їх можна поставити в ємкості, наповнених водою і галькою або використовувати гідрогорщик (метод «Гідропоніка»). Це підвищить вологість повітря і стане додатковим елементом в інтер'єрі.

Бонсаї – мистецтво вирощування дерев в мініатюрі. Правильно сформоване деревце-бонсаї є зменшеною копією відповідного дорослого дерева: модрина, з віком що все нижче схиляє свої гілки до землі, вишня із зігнутими гілками - вся увага на те, наскільки явно виражені типові ознаки дерева-орігінала.

Кімнатними бонсаї можуть стати багато рослин, властивості яких в природному вигляді сильно розрізняються. Але все бонсаї, виходячи з правил їх вирощування і кінцевих розмірів, володіють спільними властивостями: зменшуючи розмір тіла, квітникар збільшує духовний сенс життя рослини. Бонсаї добре мати в будинках, де люди надмірно трепетно відносяться до матеріальних благ, вихваляючи їх над останніми цінностями життя. Рослини вбирають ту, що потрапляє в атмосферу будинку енергію будь-яких думок, слів і відчуттів людей про що б то не було матеріальному, визволяючи простір для помислів про духовне, про вічне. При цьому бонсаї симетричної форми допомагають таким людям-матеріалістам, які, вважаючи гроші і матеріальні блага своєю основною опорою, все ж допускають існування інших цінностей. Бонсаї несиметричної форми хороші для матеріалістів, що зовсім не допускають існування якихось інших цінностей, окрім матеріальних. Бонсаї каскадної або напівкаскадної форми здатні очистити атмосферу від енергії людей, що просто загрузнули в мирській метушні, дивлячись на яких видається, що вони прагнуть не до Сонця, а до ядра Землі, кудись вниз. Але бонсаї абсолютно будь-яких форм допоможуть зменшити в атмосфері будинку енергію залежності людей від земних благ, вносячи до неї дзвінку нотку духовності, завдяки чому сама атмосфера почне схиляти людей до помислів про вічне.

Вплив на емоційний стан. Зменшивши розмір тіла рослин, посилюється духовний сенс його існування, тому бонсаї допомагають побачити духовний, невидимий сенс будь-яких явищ, розвиваючи бачення тонких закономірностей в явищах життя. Завдяки присутності таких рослин в будинку люди починають звертати увагу на знаки, підказки, що посиляються життям. Бонсаї роблять серце людини чуйним, а розум чистіший, розвиваючи здатність передбачення подій свого життя. Така властивість робить ці рослини корисними для надзвичайно приземлених людей, що не визнають іншу форму життя, тому бонсаї може стати відмінним дарунком для прагматика.

Навіть якщо під тонким впливом бонсаї чоловік не навчиться бачити прояву духу в матерії, то неодмінно стане більше значення додавати своїм відчуттям, що поступово приведе до розвитку інтуїції, здатності розшифровувати сни. А якщо мрієте безпомилково визначати характери людей, з якими спілкуєтеся, тоді бонсаї може бути прекрасним доповненням робочого місця психолога, лікаря, вчителя і для всіх, хто втопився помилятися в людях. Краще всього бонсаї виглядає на рівні очей.

3. Класифікація і групи рослин:

Існує чотири основні групи рослин, в кожній з яких є свої особливості. Єдина найбільш істотна відзнака декоративно квітучі рослин від рослин трьох останніх груп полягає в тому, що рослини цієї групи грають свою роль

в кімнаті лише обмежений час, тоді як всі останні за наявності відповідних умов можуть бути постійними мешканцями.

1. Декоративнолисті кімнатні рослини .

Декоративнолисті рослини при правильному догляді можуть жити в кімнатних умовах дуже довго. Листя зелене круглий рік, хоча деякі види потребують прохолодного приміщення в зимовий час, а в деяких інших листя з віком стає менш привабливим. Декоративні круглий рік.

Коли в 1950-і роки почався бум кімнатних рослин, найпопулярнішими були декоративнолисті рослини. Більше інших було поширено плющі і фікуси, за ними слідувала безліч інших.

В наші дні декоративнолисті рослини розділяють популярність з квітучими, але ті, в яких найпривабливіше саме листя до цих пір використовують як фон в більшості колекцій кімнатних рослин. Ці рослини вирощують не ради квітів, а ради краси листя або стебел; в таких рослин красивими можуть бути як окреме листя (наприклад, монстера делікатесна і бегонія королівська), так і рослина в цілому (наприклад, аспарагус і папороть нефролепіс).

Деякі з рослин цієї групи, такі, як зебріна, сансевієрія і пеперомія, утворюють дрібні квіти, але все таки в основному ці рослини вирощують ради листя і спільного зорового ефекту, який вони створюють своєю зовнішністю. Це не означає, звичайно, що декоративнолисті рослини використовують лише як фон для яскраво забарвлених квітучих. Такі рослини з цієї групи, як кротон, колеус, бегонія королівська, корділіна верхівкова, драцена окаймована і ін., самі можуть похвалитися яскраво забарвленим листям, яке вони демонструють круглий рік. Ще більше видів з строкато забарвленим листям - смугастими, плямистими, з білою або кремовою серединою і так далі. Досить згадати лише поширені сорти традесканції, диффенбахії, аглаонеми, хлорофітума, сциндапсуса і плющів. Намічається зростаюча тенденція до вирощуванню ряболистих форм традиційних рослин - таких, як фікус Бенджаміна, фатсія японська, монстера делікатесна і гептаплеурум деревинний, які починають витісняти своїх зелених батьків.

Останніми роками з'явилися не лише нові сорти і різновиди традиційних рослин - протягом 1980 - 90-х років в магазинах почали продавати абсолютно нові роди рослин. У багатьох місцях зараз можна побачити радермахеру, а також брейнію, леєю і епіфіти. Декоративнолисті рослини повинні жити в будинку. Деякі з них із задоволенням проведуть зимову відпустку в прохолодній кімнаті поза родинним колом, але доля

декоративно квітучі рослин - помийне відро в кінці сезону, животіння у вигляді цибулини або насильницьке виселення в сад - не для них. Дійсно, при правильному догляді багато хто з них здатний пережити своїх господарів. Вірно і інше: деякі види з віком втрачають привабливість. Добре відомий приклад цьому - колеус, але є й інші. Так, двух-трьохлітня гянура і гипоестес втрачають нижнє листя і стають потворними. Крім того, деякі капризні декоративнолисті рослини втрачають листя в несприятливих умовах. У подібному випадку можна порадити вкоренити держак або купити інший екземпляр і замінити рослину. Єдина дійсно «недовговічна» декоративнолистя рослина - каладіум, який щозими проводить в сплячці у вигляді бульби. Давати спільні рекомендації по догляду за декоративнолистяними рослинами неможливо - деякі з них дуже вимогливі, інші виключно витривалі. Традиційні види з вічнозеленими, великими і блискучими листям зазвичай вибагливі. Строкато забарвлені різновиди вимагають більше уваги, а рослини з м'ясистим листям потрібно рідше поливати.

2. Декоративно квітучі кімнатні рослини.

Квітучі кімнатні рослини при правильному вмісті можуть жити в кімнатних умовах невизначено довгий час. Листя після цвітіння не відмирає, але може втратити свою привабливість. Деякі види потребують прохолодного приміщення зимою, а інші слід виносити влітку на відкрите повітря.

Декоративні круглий рік.

Квітучі кімнатні рослини грають усе більш головну роль в аранжуваннях. Вони не лише додають барвистості композиціям з горшечних квітів або кімнатному садку, але і роблять цікавішими. Звичайно, протягом століть джерелом живих фарб в будинку були і залишаються зрізані квіти, але в квітки в горщику є одна перевага: він дає можливість спостерігати, як бутон розвертається в квітку, а у багатьох випадках дозволяє стежити за появою нових бутонів.

Існують дві групи декоративно квітучих рослин: одні використовують для недовговічних композицій - це декоративно квітучі рослини у горщиках, а інші займають міцне місце у вашому будинку. Рослини другої групи називають декоративно квітучими кімнатними рослинами.

Цих рослин дуже багато, і вони розрізняються за розміром, зовнішністю і запахом. Можна виростити ефектну стрелицію з суцвіттям завдовжки 15 см або стапелію гігантську з кольорами розміром з супову тарілку, а можна купити каланхое або геліотроп, в яких окремі квіточки зовсім крихітні. Така рослина, як сенполія *Pip Squeek*, може поміститися в підставці для яєць, а для дорослого дурману знадобиться велика діжа. Квітучі рослини можуть пахнути (гарденія, олеандр або жасмин), а можуть мати огидний запах (стапелія).

Для будь-якої пори року можна підібрати квітучу рослину: взимку вітальню оживляють каланхое і рожевий жасмин, навесні квітнуть спатіфіллум і антуріум, влітку - гібіскус і дзвіночок. Афеландра і олеандр квітнуть восени, а багато інших рослин - наприклад, сенполії, недоторки, брунфельсії, - при деякому умінні можна змусити квітнути майже круглий рік. Не всі з декоративно квітучих рослин вирощують ради квітів, по крайній мірі, три (цитруси, ардізію і дюшенею) вирощують заради плодів. Квітка гібіскуса живе лише один день. На іншому кінці шкали знаходиться квітка ехмеї, яка не в'яне протягом декількох місяців. Період цвітіння може бути короткочасним, а може тривати майже цілий рік, але рано чи пізно він закінчується. В більшості випадків після цвітіння рослини виглядають непривабливо. Такі види краще всього вирощувати в групі горшечних або в кімнатному садку, щоб їх буденний вигляд після цвітіння ховався ефектнішими сусідами. В деяких квітучих рослин таке приголомшливо красиве листя, що їх варто вирощувати тільки ради листя. До таких видів відносяться афеландра, бромелієвії, пеларгонії з чудернацькою формою листя, санхеція, піттоспорум і спармання. Всіх їх можна вирощувати в якості таких, які зберігають декоративність протягом цілого року одиночних рослин. Існує декілька спільних правил вирощування декоративно квітучих кімнатних рослин. Майже всі вони більш вимогливі до освітлення, чим декоративнолисті рослини. У 1980-і роки вибір декоративно квітучих кімнатних рослин збільшився (наприклад, з'явилися яскраво забарвлені і різноколірні недоторки і сенполії), а люди стали більш схильні до авантюри (важкі для вирощування орхідеї і ряд бромелієвих тепер можна купити в супермаркетах)

3. Декоративно квітучі горшечні рослини.

Квітучі горшечні рослини використовують в кімнатних умовах для створення тимчасових композицій і після оцвітіння прибирають. Багато хто з таких рослин викидає, але цибулини або бульби деяких рослин можна зберігати в приміщенні до наступного сезону, а деякі можна висадити в теплицю або в сад. Декоративні деякий час.

На відміну від квітучих кімнатних рослин, члени цієї групи можуть лише на якийсь час оселитися у вітальні, кухні або передпокої. Коли квіти бліднуть, дні рослин визнані закінченими і подальша їх доля залежить від конкретного вигляду. Багато рослин викидають, зберігають до наступного року, переносячи їх в сад або в прохолодну кімнату, треті зберігають у вигляді цибулин, поки не прийде час висаджувати їх знов.

Недовговічність, безумовно, великий недолік, так що на перший погляд популярність таких рослин може здатися дивною. Насправді вона не так вже й дивна, бо в цій групі опиняються деякі з найбільш ефектних квітучих рослин - пуансеттія, азалія, глоксинія, цинерарія, хризантема і гіацинт. Іншою важливою групою квітучих горшечних рослин є садові цибулинні - гіацинт, крокус, тюльпан і нарцис - найбільш поширені з ранніх весняних

кольорів, використовуваних також для прикраси будинку. Останні рослини з цієї групи важко якимсь чином класифікувати. Тут є і ефектні: цинерарія, глоксинія і бегонія, і швидко зростаючі в'юнкі тунбергія і глоріоза, і безліч красивих однорічних, наприклад, екзакум і броваллія, що вирощуються з насіння. Сюди ж відносяться кущі – гранат і мініатюрні троянди, що скидають на зиму листя. Є також ряд кімнатних (непридатних до умов відкритого ґрунту) цибулинних рослин.

Опісля декілька тижнів або, можливо, місяців квіти зблякнуть, листя обпаде (що трапляється майже зі всіма видами), і рослина може загинути. Нічії провини в цьому не буде – така властивість рослин цієї групи. Пуансетті зберігають свої яскраві голівки протягом декількох місяців, більшість найбільш розповсюджених рослин квітнуть протягом 4-7 тижнів - це означає, що до таких рослин потрібно відноситися швидше як до заміників зрізаних рослин, що довго живуть, чим як до дуже недовговічним кімнатним рослинам.

Звичайно, якщо квіти в'януть і листя опадає протягом декількох днів, причиною можуть бути ваші помилки у догляді. Всі квітучі горшечні рослини полюбують хороше освітлення, прохолоду і вологу землю; злий ворог для них - тепле повітря.

4. Кактуси

Кактуси – рослини-суккуленти, м'ясисті стебла яких покриті групами пухнастих волосків. Майже всі кактуси не мають звичайного листя, у більшості є колючки. Вони здатні дуже довго жити в кімнатних умовах. Багато кактусів квітнуть. Декоративні круглий рік.

Кактуси, мабуть, частково втратили популярність, якою вони користувалися років п'ятдесят тому. Вони вже не очолюють списки рослин, самих купуваних рослин, але їх до цих пір можна побачити в мільйонах будинків, і вони все ще залишаються найнезрозумілішими зі всіх кімнатних рослин. Прийнято вважати, що кактуси відмінно себе відчують, якщо їх взагалі не доглядати. Чи навряд знайдеться інший живий організм який можна помістити в будинку в такі ж погані умови, як кактус. Тому мільйони ледве живих кактусів роками містяться як прикраси, зовні майже не змінюючись і лише декілька збільшуючись в розмірі. Адже всім відомо, що кактуси в природі живуть в пустелі, прекрасно переносять засуху і постійну спеку, і при успіху зацвітають раз в сім років. Велика кількість дрібнозернистого піску може насправді погубити кактуси. Літня жара повергне їх в сплячку. Для нормального розвитку і регулярного цвітіння їм потрібна така зимова температура, від якої кидає в тремтіння, а влітку багато їх віддали б перевагу не перегрітим задушливим кімнатам, а відкритому повітрю. Запорошений пустинний кактус оживе і - залежно від вигляду - можливо, квітнучим не рідше за нарцис.

При всьому різноманітті розмірів і форм стебел і кольорів у всіх кактусів є деякі спільні властивості. Всі вони (окрім переськи і молодії

опунції) не мають листя. На стеблах розташовані ареоли - подушковидні майданчики, від яких відходять колючки або волоски.

Серед кактусів можна виділити дві групи – пустинні кактуси і тропічні кактуси.

Пустинні кактуси: природна середовище існування - жаркі напівпустельні райони Америки. Лише небагато видів цієї групи можуть жити на одному піску. Майже всі кактуси належать до цієї групи, так що можна вибирати з сотень видів. Більшість видів легко розмножується живцями. Потребують мінімального поливу або з жовтня по березень можуть обходитися без води. Потребують прямого сонячного світла, без якого не квітнуть. Можна розміщувати на південних вікнах.

Лісові кактуси: природне місце існування – тропічні ліси Південної Америки, де вони зростають як епіфіти на деревах. Всі вони мають ампельну форму і листоподібні стебла. Потребують обмеженого поливу і підгодівлі в зимовий період. У найжаркішу пору року слід притіняти. Можна розміщувати на північних і східних вікнах.

3. Групи рослин для внутрішнього озеленення .

Знайти рослини легко в систематичному ладі. Існують наступні групи рослин для внутрішнього озеленення: злаковидні, куцисті, види з прямостоячими стеблами, столбовидні, дерева, хибні пальми, ліани, в'юнкі рослини, ампельні, розеткові і кулясті рослини. Злаковидні рослини (лепеха, осока і ін.) мають довге, вузьке листя, зібране пучком. В куцистих рослин декілька стебел, зростаючих із землі. До цієї групи відносяться бегонія королівська, гіпоцирта, маранта і ін. Рослини з прямостоячими стеблами, зростаючими вертикально вгору, можуть досягати дуже великої висоти (наприклад, фікус каучуконосний). Столбовидні називаються рослини з товстими вертикальними стеблами без плоского листя або з таким листям, яке не приховує колоновидне стебло. До цієї групи входять кактуси, нотокактус Ленінгхауза, хавортія Рейнварда, цереус перуанський. Дерева часто складають основу композицій або розміщуються окремо. Вони мають центральне стебло, а розміри їх – від маленьких до високих, під стелю: афеландра, лавр, фікус Бенджаміна, цитрус. В хибних пальмах (бокарнеї, диффенбахії, драцени, юки) листя частіше розташоване лише у верхній частині ствола, що і створює ефект «пальми».

Ліани – рослини з порівняно м'яким стеблом, завжди направленим вгору; деякі з них здатні витися довкола опори, чіплятися за неї (пасифлора, філодендрон списоподібний). Стебла в'юнків рослин зручно направляти в різні сторони, таким чином можна формувати привабливий спільний вид них класи рослин. Добре виглядають в приміщеннях плющ, сциндапсус, фікус карликовий, філодендрон лазячий. Ампельні рослини вирощують як висячі, із звисаючими плетями-віточками, або як ґрунтопокривні. У багатьох з них красиве листя і квіти, вони краще виглядають у висячих корзинах або в горщиках, встановлених на високих полицях і столиках. Це такі рослини, як

бегонія повисла, зігокактус, дзвіночок рівнолистний, очиток Моргана, фітонія.

Розеткові рослини – невисокі, вони хороші в групах з рослинами більшими за них. Розрізняють плоскі, суккулентні і воронкоподібні розеткові рослини. В плоских розеткових рослин крупне листя розташоване майже горизонтально; у дану підгрупу входять глоксинія, примула, сенполія. Суккулентні розеткові рослини (алоє карликовий, молодила кровельне, ечеверія щетиниста) мають м'ясисті горизонтальне і вертикальне листя на стеблах. До підгрупи воронкоподібних відносяться більшість рослин сімейства бромелієвих. У них підстави стрічкоподібного листя утворюють як би вазу, це розкидисті, крупні рослини – фрезія, нидуларіум, ехмея.

Кулясті рослини не мають плоского листя, стебло їх може бути майже гладким або покритим волосками і колючками. Приклади кулястих рослин: кактуси, астрофітум, мамілярія, пародія, ферокактус, ехінокактус Груссона. В закритому ґрунті культивуються як декоративно-листяні, так і квітучі рослини. На території України їх можна вирощувати більшу частину року або весь час в теплицях та кімнатних умовах. Більшість видів цих рослин походять з субтропічних або тропічних зон. За періодом життя та характером росту ця група включає рослини як дворічників так і багаторічників, як трав'янистих дуже маленьких форм, так і кущів та дерев.

За застосуванням рослини закритого ґрунту можуть бути одноразового, односезонного використання (левкой зимовий, цінерія гібридна) та багаторазового використання (азалія, амариліс, глоксинія, туя, цикламен, кали). У виробничому відношенні їх ділять на три групи: сезонно-квітучі, вигоночні та вічнозелені. Кожну з цих груп ділять на підгрупи в залежності від умов та способів вирощування рослин.

Сезонно-квітучі рослини цвітуть протягом визначеного часу року. Використовуючи додаткове освітлення або штучне скорочення світлого дня, можна змінити строки цвітіння сезонних рослин. За строками цвітіння та використання ці рослини можна розділити на наступні окремі групи. За строками цвітіння рослини закритого ґрунту діляться за групами.

1. Осіннього цвітіння - це переважно хризантеми (крупноквіткові та дрібноквіткові), примула обконіка.
2. Зимового цвітіння - цикламен, примула, різдв'яник: в цей же час, як правило вирощують нарциси, тюльпани, лілії, кали, гіацинти, троянди, бузок, дзвіночки середні, конвалії, та інші.
3. Весняного квітування - кальцеоларія, гортензія, цинерарія гібридна, левкой зимовий.
4. Літнього цвітіння - геліотроп, фуксія, глоксинія, герань.

В квітництві сезонно-квітучі рослини називають також промислово-довготривалими, бо їх вирощують у великій кількості, а для досягнення їх товарної придатності, для них потрібний тривалий час (6 місяців і більше). Промислово-довготривалі культури мають важливе значення і для більш рентабельного використання овочевих теплиць та інших теплих приміщень, особливо при застосуванні змішаних культурозмін.

За способом вирощування сезонно-квітучі рослини ділять на горшкові та ґрунтові (вирощують в ґрунті оранжерей). Вони також досить різноманітні за строками квітання.

Крім того, серед великої кількості оранжерейних рослин можна виділити наступні основні групи: квітучі, декоративно-плодові, листяні, хвойні, сукуленти, кактуси, виткі, ампельні, з неїстівними плодами, рослини акваріумів.